

I «Смершівці» теж не дрімали

У лютому 1944 року особливий відділ "Смерш" (смерть шпигунам) 397-ї стрілецької дивізії розташувався в селі Стрільськ Рівненської області. Старший оперуповноважений Григорій Заїка від місцевих патріотів одержав дані про наявність вибухівки в будинку місцевого жителя. За будинком було встановлено пильний нагляд.

В одну з темних ночей тут з'явилися "гості". Капітан Г. Заїка та капітан О. Бабайцев з групою бійців відділу "Смерш" оточили будинок, схопили пришельців і доставили разом з вибухівкою у відділ, де вони були викриті як диверсанти, які пробували підірвати залізничний міст через ріку Горинь.

...П'ять дужих бандитів-найманців, одягнутих у форму радянських воїнів, одержали інструктаж від шефа німецького розвідвідділу "Абвер" на одному з аеродромів по ту сторону лінії фронту. Старший цієї диверсійної групи під кличкою "Циган" отримав завдання підірвати залізничний міст через річку Случ, а потім приступити до збору даних про дислокацію радянських військ...

Одним із досвідчених і талановитих чекістів дивізії був старший оперуповноважений особливого відділу капітан Федір Деменко. Він, як і інші дивізійні чекісти, у цю березневу ніч був насторожі. Коли літак ворога вночі пересік лінію фронту і ліг курсом на Сарни, чекісти почали пошук можливих розвідників-парашутистів. Пошукова група 448-го стрілецького полку зосередила свою увагу на густих заростях у лісі навколо будиночка лісника. Уже розвиднялося, коли на лісовій галявині показалися п'ять силуетів. Вони направилися до будинку лісника та зникли в ньому.

Капітан Деменко з двома автоматниками взяли під контроль вхідні двері. Щемить... і стволи автоматів наших воїнів, направлені у вікна та двері, примусили диверсантів здатися без опору. Вони показали місця, де були сховані радіостанція, вибухівка та парашути, розповіли про мету їх перекидання через лінію фронту, дали цінні свідчення про дислокацію військових частин супротивника та їх штабів.

Таких епізодів у чекістів "Смершу", який очолював підполковник Михайло Михайлович Іванов, було чимало. Боротьба з видимим і невидимим ворогом була нелегкою для контррозвідників, вимагала від чекістів великого напруження сил, енергії, оперативності, витримки. І вони з честю виконували свій обов'язок. Є і їх вагомий внесок у Велику Перемогу.

Володимир Леснічук